

men at denne Tanke var en Misforstaaelse, og at det derfor er blevet rettet saaledes, at § 2 nu kun skulde gaae ud paa at expropriere for Communerne, saaledes at Kommunen faaer Eiendomsret over et Jordstykke. Saaledes er ogsaa Loven, hvor der er blevet opstillet Spørgsmaal derom, bleven forklaret i Indenrigsministeriet, aldeles overeensstemmende med dens rette Hensigt. Men det er mig bekendt, at § 2 hyppigt er bleven misforstaaet; det fremgaaer navnlig af de Erklæringer, som ere blevne Comiteen forelagte; det fremgaaer ogsaa af andre Forhandlinger, hvoriblandt jeg skal tillade mig at henvise til en Skrivelse fra Ministeriet af 4de September forrige Aar, som findes i de nu udfomne Landbosforhandlinger, om et Forslag til disse Forholds Afløsning, og det er derfor, at der fra mange Sider ere fremkomne Uttringer, om ikke § 2 kunde sammentrages med § 1, da der i dem begge er Tale om Expropriation til Fordeel for Kommunen og ikke for de enkelte Private, idet, naar man først begynder at expropriere til Fordeel for enkelte Private, for at skaffe dem Hus, det da er meget naturligt, at der ogsaa vil fremkomme Dnske om ogsaa at faae en Have, og som det fra flere Sider er gjort gjældende, 2 Skjæpper Land, og det saaledes bliver meget vanskeligt at opstille en Grændse for de private Dnsker, der kunne yttre sig til anden Mandes Jord. Denne Mening ligger, som sagt, ikke i Loven, men den er bleven opfattet saaledes. Dette er det meest tvivlsomme i Sagen; men da det refererer sig til de enkelte Paragrapher, skal jeg ikke for Tiden gaae nærmere ind derpaa; saameget mere som det er en Lov, der vedkommer communale Autoriteter paa Landet, baade de underordnede og overordnede, som Ministeriet nærmest kun vil have at oplyse om dens rette Forstaaelse, men ikke selv vil have at bringe den i Udførelse. Der ere vistnok mange af det ærede Things Medlemmer, som ville have Erfaring og Indsigt i de herhenhørende Forhold, og som ville have megen Interesse af at faae dem ordnede saa klart, billigt og retfærdigt, som det kun paa nogen Maade er muligt.

Dahl: Det forekommer mig tvivlsomt, om ikke ifølge det Princip, der er udtalt i Grund-

lovens § 87, §§ 1 og 2 maatte have nogen Forandring, for klart at udtrykke det ved Grundloven hjemlede Princip; det forekommer mig nemlig tvivlsomt, om man i Overeensstemmelse med § 87 i Grundloven kan sige, at den Betingelse, hvorunder Nogen alene kan blive tilplygt til at afstaae sin Eiendom eller faae den exproprieret, nemlig at Almeenvellet fordrer det, at den er opfyldt, fordi man ikke har kunnet faae Jord paa nogenlunde billige Vilkaar, eller, som der staar i § 2, mod sædvanlig Betaling. Fremdeles forekommer det mig tvivlsomt, om man ikke skulde holde sig til Sagen mere i sin Almindelighed, og ikke indskrænke Bestemmelsen til Landet alene. Den ærede Indenrigsminister har selv for nylig anført et Tilfælde, hvori der fra en Kjøbstadcommune var indkommet Spørgsmaal, om man kunde forlange Jord til et Kjøbstadfattighuus exproprieret. Det synes mig, at det ikke nu er ønskeligt at gjøre en ufornoden Forskjel mellem Kjøbstad og Land, og jeg skal derfor henstille, om det ikke var bedst at antage Bestemmelsen som ogsaa gjældende for Kjøbstaderne, om den end ikke der kom saa ofte til Anvendelse, som paa Landet.

H. Jørgensen: Det er blot et Par Bemærkninger, som jeg vil tillade mig med Hensyn til, at den ærede Ordfører har sagt, at denne Trang aldrig havde vist sig. Det har nemlig just været Tilfældet i mit Sogn. Vi skulde bygge et Fattighuus, men kunde ingen Plads finde, saa vi maatte kjøbe et meget dyrt Stykke Jord. Hvad den ærede 2den Landsstingsmand for 2den Valgkreds (Chalbitzer) derimod har sagt, at Lovens 3—19—7 ganske skulde ophæves, det kan jeg nok ogsaa finde rimeligt; men jeg troer dog, at der burde føies den Bemærkning til, at Forstanderskabet for Sognet maatte have Oplyst dermed, at det ikke udstrakte sig altfor vidt; thi man kunde jo tænke sig, at saadanne Huse kunde blive beboede af flere forskjellige Personer; jeg vil ikke udtrykke mig som jeg tænker det, men saadanne Sogne kunne jo i Tiden komme til at ligne store Byer.

Ordføreren: Jeg vil blot tillade mig at bemærke, at hvad den sidste ærede Taler anførte, vist ikke indeholder noget Beviis mot